

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштанском упутницом, само и непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељу Рамадановићу, К. Ц. агенту у Котор.
Дошле се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.
За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара.

Власник: Државна Штампарија

Излази суботом

Одговорни уредник: С. Рамадановић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ
Проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина ријешила и да смо Ми потврдили и потврђујемо:

ЗАКОН

о државном зајму Књажевине Црне Горе

Члан 1.

Овлашћује се Књажевска Влада, да у циљу конверзије постојећих краткорочних државних дугова, учињених у иностранству, консолидовања привремених државних дугова, оснивања једне хипотекарне банке за олакшање хипотекарног кредита, подизања корисних јавних грађевина, отварања нових и побољшања постојећих комуникационих средстава, као и других корисних инвестиција, може закључити у иностранству зајам у номиналном износу до К. 6,000.000. — (шест милиона) у злату.

Члан 2.

Књажевска Влада може узети на себе обавезу у случају потребе, ако би зајам био емисиони, да ће предузети потребне кораке и потпомоћи, да се добије званична кота овога зајма на берзама, које буду жељеле банке уговорнице, не примајући на себе никакве трошкове, који би били тим проузроковани.

Члан 3.

Годишњи интерес зајма утврђује се на 5% (пет од сто) од номиналне суме капитала. Плаћање интереса врши се полугодишње.

Члан 4.

Рок за исплату зајма не може се уговорити дужи од 40, ни краћи од 36 година.

Исплата главног дуга вршиће се полугодишње о истим роковима, кад се врши и исплата интереса, а може се с повјериоцима уговорити, да се иста врши било куповином обвезница на берзи по берзанској цијени и њиховим поништајем, било исплатом по номиналној вриједности свију обвезница, које се у томе циљу коцком одреде, било најзад комбиновањем ова оба начина.

Члан 5.

Књажевска Влада задржава за себе право, да цио зајам може и прије рока но не прије истека десет година од извршене емисије зајма исплатити, плаћајући повјериоцима само номиналну вриједност обвезница без икаквих других бонификација.

Члан 6.

За сигурност исплате ануитета овога зајма Књажевска Влада може дати повјериоцима као специјалну гаранцију приходе Књажевине од царина и споредних такса, као и од монопола соли.

Члан 7.

За цијелу службу овога зајма као исплату интереса, полагање отплата, извлачење и куповину обвезница ради амортизације ит.д., стараће се Управа Државних Дугова при Књажевском Министарству Финансија.

Члан 8.

Банке уговорнице, којима се остварење зајма буде повјерило, морају се обвезати, да државној каси положе на име чистог приноса од зајма по одбитку свију такса, издатака за штампање обвезница, провизије, огласних и свију осталих трошкова најмање 84% укупне номиналне суме зајма.

Члан 9.

Овлашћује се Књажевска Влада, да може на рачун овога зајма у случају потребе и прије, него што би се исти извршио, закључити привремену позајмицу до суме од К. 2,000,000 ефективних а/ раг/ са највише 6% интереса без икаквих других накнада и трошкова, која се позајмица има исплатити из приноса, добијеног од зајма. И за гаранцију ове позајмице до њене потпуне исплате служиће приходи поменути у члану 6. овога закона.

Ова се позајмица може употребити искључиво на подизање Дома Књажевске Владе, оснивање хипотекарне банке и у опште на инвестиције, које ће евентуално моћи отплатити ануитет ове позајмице.

Члан 10.

Купони и обвезнице овога зајма биће ослобођени сваког садашњег или будућег пореза, као и свих такса и дажбина, које постоје или ће постојати у Књажевини, тако да ће се све исплате из уговора о зајму вршити у злату без икаквих одбитака.

Члан 11.

Купони, којима је рок исплате протекао, као и обвезнице, извучене у циљу исплате застаревају, ако се у року од пет година, рачунајући од онога дана, када се по уговору имају исплаћивати, не поднесу на исплату.

Члан 12.

Обвезницама овога зајма признаје се право, да се могу куповати за пупилне масе, полагаати у кауцију, употребљавати за фондове — задужбине — и за депозите код јавних каса, једном ријечју признају им се све повластице, које уживају остале државне хартије од вриједности.

Члан 13.

Остале ближе услове о појединостима, који се односе на чисто формалну страну извршења овога зајма, прописале Књажевска Влада у договору са банкама уговорницама, али без икаквих отежица за државу.

Члан 14.

Овлашћује се Књажевска Влада, да из чистог приноса од овога зајма, који се добије у смислу члана 8. овога закона, првенствено изуз-

ме суму од 600.000. круна за оснивање хипотекарне банке у смислу правилника, који ће о истој Министар Финансија прописати, а остатак, да може употребити за исплате постојећих зајмова и осталих привремених дугова, изложених у прилогу под .1, и за извршење радова предвиђених у прилогу под .2 а и б, који се сматрају као саставни дио овога закона. Ако би што преко тога претекло, употребити се на државне потребе по предходном ријешењу Народне Скупштине.

Члан 15.

Рачун о утрошку зајма као и позајмице, о којој је ријеч у члану 9. овога закона, поднијеће Књажевска Влада, како Народној Скупштини, тако и Главној Државној Контроли.

Члан 16.

Овај закон ступа на снагу, кад га Књаз Господар потпише.

Препоручујемо свима Нашим Министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом старају, властима пак заповиједамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравују.

Цетиње, 12. јуна 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Видио и ставио држ. печат:
Чувар државног печата,
Министар Правде,
Заступник Министра Просвјете
Црквенијех Послова,
Д-р С. Дрљевић с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,
Др. Л. Томановић с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

Министар Правде,
Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
Д-р С. Дрљевић с. р.

Прилог број 1.

Стални дугови*)

1. Боден Кредит Анштатт, Беч	К 1,192.193-29
2. Лендер Банка, Беч	„ 188.146-50
	К 1,380.339-79

Привремени дугови:

1. Поштанско-телеграфско одјељење	К 130.000-—
2. Државна Штампарија	„ 13.458-20
	К 143.458-20

1. Стални дугови	К 1,380.339-79
2. Привремени дугови	„ 143.458-20
	„ 1,523.797-99

*) Дугови банкама без амортизације и добити за прво полугође 1909. год.

Прилог 2. а

ПРЕДРАЧУН

линија колских путова и мостова у Књажевини:

Тек. број	ОПРЕДЈЕЛЕЊЕ	Мјера километарна		Нова ц	
		Свега	Неизрађено	Цијена	Свота
				К	п.
1	Колски пут Метешево-Андријевица 5-50 m ширине, као и мостови	37	22		335.520
2	Колски пут Никшић-Трубјела 4 m шир.	20	8	8	64.000
3	Колски пут Никшић-Шавник 4 m шир.	42	35 ¹ / ₂	8	284.000
4	Колски пут Шавник-Жабљак 4 m шир.	30	30	8	240.000
5	Колски пут Шавник-Колашин преко Мораче 4 m ширине	45	45	8	360.000
6	Колски пут Чекање-Д. Град 4 m ширине	42	7	12	84.000
7	Колски пут Спуж-Мартинићи-Ждробаник 3 m ширине	12	3	8	24.000
8	Да се сволта мост на ријеци „Сушици“ у Бјелопавлићима				20.000
9	Камени мост на ријеци „Злоречици“ код Андријевице				30.800
10	Да се доврши мост у Полимљу на ријеци „Лиму“				6.000
11	Мост код села Сеоца на ријеци „Лиму“				17.000
12	Мост на ријеци „Лиму“ на Лукин-Вир				17.000
13	Мост на ријеци „Пиви“ код села Мратиња				5.000
14	Камени мост на ријеци „Тари“ између села Подбишће и Бјелојевића (Обл. Морачко-Васојевићска)				40.000
15	Колски пут Шавник-Крстац у Пиви				
16	Колски пут од Кчева преко Цуца до Грахова Крчаник од Цетиња до Црмнице у линији колског пута				
17	Крчаник од Љуботиња до Ђурђевога Ждријеља у линији колског пута				
18	Крчаник који би везао Муриће са Баром				
19	Крчаник из Мораче преко Роваца у линији колског пута				
20	Крчаник од Подгорице уз Куче				
21					

ПРЕДРАЧУН

Зграда за државна надлештва у Књажевини:

Тек. број	О П Р Е Д Е Л Е Њ Е	Колико зграда	Цијена	
			Круна	пара
Нове зграде:				
1	Зграда за министарства (Дом Књажевске Владе)	1	400.000	—
2	Зграда за пошту, телеграф, царинарницу и капетански суд на Вир-Пазару	1	45.000	—
3	Зграда за пошту, телеграф, царинарницу и капетански суд на Његушима	1	45.000	—
4	Магазин за со у Бару	1	12.000	—
5	Магазин за со у Колашину	1	5.000	—
6	Зграда за истражни затвор на Цетињу	1	60.000	—
7	Зграда за пошту, телеграф, Обласну Управу, и т. д. у Бару	1	100.000	—
8	Истражни затвор по К 20.000	4	80.000	—
9	Зграда за болницу у Колашину за 15 кревета	1	30.000	—
10	Зграда за болницу у Бару за 15 кревета	1	30.000	—
11	Зграда за болницу у Шавнику за 15 кревета	1	30.000	—
12	Зграда за болницу у Пиви за 15 кревета	1	30.000	—
13	Зграда за одвајање особа које пате од заразне неизлечиве болести	—	—	—
Поправке:				
14	Поправка зграде за пошту, телеграф и Обласни Суд у Подгорици	—	30.000	—
15	Поправка и проширење Централног Завода у Подгорици	—	50.000	—
16	Проширење и поправка болнице на Цетињу	—	40.000	—

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина ријешила и да смо Ми потврдили и потврђујемо

ЗАКОН

измјенама и допунама у закону о устројству Министарства Унутрашњих Дјела од 9. априла 1903. године и његовим измјенама и допунама од 15. јула 1904. год.

који гласи:

Члан 1.

Код члана 9. одјелка II. тач. 10., која гласи: Капетанско мјесто Убли, да се замијени и да гласи: „Капетанско мјесто *Безијово*“.

Код истог члана 9., одјелка II., тач. 9. која гласи: Капетанско мјесто Андријевица, да се замијени и да гласи: „Капетанско мјесто *Ђулићи*“.

Члан 2.

Овлашћује се Књ. Влада, да може, по потреби и увиђавности, одређивати и друга капетанска мјеста гдје за умјесно нађе.

Члан 3.

Овај закон ступа у живот од дана, кад га Књаз Господар потпише а важи од дана објављења у званичном листу.

Препоручујемо Нашем Министру Унутрашњих Дјела да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његову старају, властима пак заповиједамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

Цетиње, 26. јуна 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Видио и ставио држ. печат:
Чувар државног печата.
Министар Правде и
Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
Др. С. Дрљевић с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Иностраних Дјела,
Др. Л. Томановић с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант.
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

Министар Правде,
заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
Др. С. Дрљевић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Пошто ће Наш Министар Финансија и Грађевина, г. Душан Вукотић, неко вријеме одуствовати од дужности, то на основу чл. 7. закона о Књажевској влади рјешавамо: да до његова доласка врши дужност Министра Финансија и Грађевина, Наш Министар Правде и заступник Министра Просвјете и Црквенијех Послова г. Д-р Секула Дрљевић.

Предсједник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Иностраних Дјела, нека изврши овај указ.

Цетиње, 3. јула 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Иностраних Дјела
Др. Л. Томановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо: за племенског капетана полимске капетаније Милутина Мијовића, досадањег писара исте капетаније.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо: за писара полимске капетаније Јосифа Шошкића.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо: за писара капетаније подгоричке Радована Вуковића.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо: за писара пјешивачке капетаније Живка Драгићевића.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:

за цариника цетињске царинарнице Савана Иванишевића, досадањег писара Пореско-Царинске Управе при Министарству Финансија, по потреби службе;

за писара прве класе Пореско-Царинске Управе при Министарству Финансија Радула Вуксановића, вршиоца дужности књиговође Државног Главног Рачуноводства при истом министарству, по потреби службе;

за цариника плавничке царинарнице Јована Рајичевића, цариника вирске царинарнице, по молби;

за вршиоца дужности цариника вирске царинарнице Милутина Вуковића, досадањег вршиоца дужности цариника Андријевачке царинарнице, по потреби службе; и

за солара при царинарници колашинској Михајла Ракочевића, досадањег дијурнисту при царинарници Дан-Градској.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јуна 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Лазар Пламенац, вршилац дужности цариника царинарнице у Плавници, на основу члана 45. закона о чиновницима грађанског реда стави у стање покоја с пезијом, која му припада по годинама службе.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

РАСПИС

свима обласним управама.

На основу члана 85. „Закона о уређењу варошких општина“ нашао сам за потребно, да у „Правилнику Варошких Општина“ од 12. септембра 1903. године у Број 1922. укнем чланове 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13. и да свака варошка општина при почетку буџетске године пропише за себе *ојштинске таксе*, према мјесним приликама, које ће подносити преко обласне управе на пријеглед и одобрење овог Министарства.

Ово нека управа одмах надлежним путем достави управама варошких општина.

Број 4696.

30. јуна 1909. год.

на Цетињу.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац.

РАСПИС

свима обласним управама

Да би се у свему и најтачније изводио распис о шумама од 16. априла ове године број 2404. наређујемо тој управи да саопшти племенским капетанима, а ови главним кметовима, да сваку одобрену сјечу шуме од стране шумске комисије, претходно достави овог Министарству, које ће на лице мјеста упутити државног шумара, разумије се, на трошак експлоататора, да обиљежи стабла, која се могу сјечи.

Обласна ће управа ово наређење у што краћем року доставити коме тре-

ба и о извршењу истог водити најстрожију бригу.

Деси ли се, пак, да се сјеча изврши без претходног маркирања стабала од стране државног шумара, извоз горе биће забрањен, а одговорни најстрожије кажњени.

О извршењу ове наредбе управа ће ми у што краћем року поднијети свој извјештај.

Број 4151.

2. јула 1909. године.

на Цетињу.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац.

РАСПИС

свима управним властима

Да би се предуприједила заразна болест „anthrax“ (крепавица, травник, пришт), која се од назад неколико година у појединим крајевима земље сваке године све више на стоци појављује и многа грла тамани, — то ће се у брзо изаслати обласни марвени љекари, да предузму калемљење стоке. С тога нека Обласна Управа нареди управама варошких општина и капетанима а ови главним кметовима, да на вријеме објаве народу, да ће обласни марвени љекари калемити свако грло, које им власници у појединим општинама (селима) приликом доласка приведу. Сваки онај, који жели да му се стока калемити, дужан је за свако грло уплатити по 10 пара. Ову наплату вршиће капетан у својој капетанији и то одмах по списку који му обласни марвени љекар по извршеном калемљењу буде поднио и прикупљену своту заједно са списком упутиће Одјељењу Народне Привреде.

Број 2307.

3. јула 1909. године

на Цетињу.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац

ОДЛУКА

господина Заступника Министра просвјете и цркв. послова.

Одлуком господина Заступника Министра просвјете и цркв. послова од 1. јула 1909. године, број 1917. препоручује се за ученике наших народних основних школа књижица „Ђачки Календар“, од Николе Рацковића учитеља.

Из канцеларије Књ. Министарства просвјете и цркв. послова, 1. јула 1909. год. на Цетињу.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Њ. В. Књаз Мирко вратио се јуче с Крушевца, гдје је провео неколико дана.

— На Петров-дан прослављен је рођен-дан Његовог Величанства Краља Петра I од Србије у оvd. кр. српском посланству на свечан начин. Честитања је примио дипломатски заступник г. Јовановић, а на честитању су били: Њ. В. Књаз Мирко; од стране Њ. Кр. В. Књаза Господара ађутант г. Михаил Поповић; од стране Њ. Кр. В. Књаза Нашљедника ађутант г. Нико Пејановић, а у име Књажевске Владе министар-предсједник г. д-р Л. Томановић с начелником Министарства Иностр. Дјела г. С. Рамадановићем. На честитању су били и остали чланови Књажевске Владе, државни великодостојници и виши чиновници војног и грађанског реда и многобројно грађанство. Такође су честитали и чланови оvd. дипломатског кора. За све вријеме примања свирала је пред посланством војна музика.

— У сриједу, 1. о. мј., прослављена је у оvd. француском посланству годишњица Француске Републике. Честитања је примио г. посланик гроф Серсе, а на честитање су ишли: у име Њ. Кр. В. Књаза Господара ађутант г. Михаил Поповић; у име Њ. Кр. В. Књаза Нашљедника ађутант г. Нико Пејановић, а од стране Књажевске Владе предсједник Министарског

Савјета г. Др. Л. Томановић с начелником Министарства иностраних дјела г. С. Рамадановићем. На честитању су још били чланови дипломатског кора и наши великодостојници. Пред посланством свирала је за вријеме примања војна музика.

ЗАПИСНИК VII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

држане 7. јуна 1909. год.

Председавао председник

М. Ђукановић

Секретар

С. Драговић

Почетак у 3 часа послје подне.

Присутни су министри: Томановић, Пламенац, Вукотић и Дрљевић.

Сједницу је отворио председник Ђукановић с напоменом, да записници IV, V и VI редовног састанка нијесу за читање готови.

Пријешло се на дневни ред: наставак посебног претреса приједлога закона о државном зајму. Изјестиоца замјењује Ф. Јерговић.

М. Татар истиче питање, да ли се може уважити, да су усвајањем чл. 14. усвојени и предложени прилози.

С. Вулетић вели, да су ти прилози саставни дио овога закона и да их је требало претрести, иначе посланици губе право на дискусију по том питању.

М. Мијушковић налази да је тачно то, да је чл. 14. обухватио и прилоге, али напомиње, да они нијесу читани, што је погрешно.

Министар правде д-р С. Дрљевић држи, да се не може сматрати погрешним то, што прилози нијесу у дискусију ушли, јер је такав поступак прихваћен чим није нико против њега устао.

Вели, да ће се ти прилози сада прочитати.

По прочитању прилога као и измјена и допуна одборских, приступило се коначном гласању приједлога закона о државном зајму и он је као такав усвојен са 51 против 7 гласова.

Друга је тачка дневног реда: претрес трговинског и пловидбеног уговора с царевином Русијом, и он је једногласно примљен по приједлогу.

Трећа је тачка дневног реда: претрес трговинског и пловидбеног уговора с царевином Турском и он је једногласно примљен послје ријечи: С. Вулетића, министра-председника д-ра Л. Томановића, Р. Бошковића, министра унутрашњих дјела Ј. Пламенца и министра правде д-ра С. Дрљевића.

Четврта је тачка дневног реда: претрес трговинског уговор са краљевином Бугарском и он је једногласно усвојен.

А пета је тачка дневног реда: претрес приједлога закона за измјене у закону о устројству Министарства Унутрашњих Дјела. За изјестилачким је столом изјестилац Р. Радовић и чита.

Ђ. Дреџун указује на раније рјешење скупштинско, да се капетанске канцеларије поставе на средишта капетанија, али види, да то рјешење није извршено.

Изјестилац Р. Радовић предочава одборску допуну, по којој се Књ. Влада овлашћује, да учини сличне измјене и по другим капетанијама гдје би потребно било.

Министар унутрашњих дјела Ј. Пламенац се слаже с одборском допуном и чини исправку у чл. 2. пројекта.

Приједлог је закона примљен једногласно како у начелу тако и у појединостима, с допуном одборском и исправком министра Пламенца у чл. 2.

Сједница је закључена у 5 часова послје подна, а идућа ће се накнадно заказати објавом на згради скупштинској.

Секретар

Председник

С. Драговић

М. Ђукановић

ЗАПИСНИК VIII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ

ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

држане 8. јуна 1909. г.

Председавао председник

М. Ђукановић

Секретар

С. Драговић

Почетак у 10 сати прије подне.

Присутни су сви министри.

Сједницу је отворио председник Ђукановић

Секретари Драговић и Петровић прочитали су записник IV, V, VI и VII редовне сједнице и они су примљени с тим, да се допуне говори држани у V сједници: С. Вулетића, М. Мијушковића и д-ра С. Дрљевића.

Министар председник д-р Л. Томановић прочитао је указ Књаза Господара о закључењу засједана Народне Скупштине, сазване у ванредан сазив 1./6. о. г.

Читање је указа саслушано стојећи и попраћено са бурним: Живио Господар! Сједница је закључена у 10^{1/2} сати прије подне.

Секретар

Председник

С. Драговић

М. Ђукановић

Путовање Епископа захумско-рашког г. Кирила од Цетиња до Острога

Његово Преосвештенство г. Кирил, Епископ захумско-рашки, отпутовао је са Цетиња у четвртак 25. јуна у 7 сати прије подне, праћен митрополијским ђаконом г. Ивом Калуђеровићем.

При поласку дошао је у Митрополију Његово Височанство Књаз Петар, Велики Војвода Захумски, да Епископу Кирилу од стране Његовог Краљевског Височанства Књаза Господара и узвишеног Владалачког Дома, пожели срећан пут. Од стране Књ. Владе били су: министар просвјете и црквенијех послова г. д-р С. Дрљевић и министар финансија и грађевина г. Д. Вукотић.

У 8^{1/2} сати стигао је г. Епископ на Ријеку, гдје је био дочекан од ријечног грађанства, а поздравио га је са неколико ријечи свештеник г. Михаил Јовићевић,

У пола сата послје подне стигао је у Подгорицу; на уласку у варош био је Преосвештени дочекан од стране чиновништва и најотмјенијег грађанства. Ту је држао сходни говор председник општине г. Станко Марковић.

Пјевачко Друштво „Бранко“ са пјесмом је предусрело г. Епископа, а овај је почастии Друштво уписавши се за члана добротвора и на име прилога давши им 50 кр.

У петак 26. јуна депутација подгоричког грађанства отпратила је Епископа до Данилова-града, гдје је такође дочек био лијеп и срдачан. Председник општине г. капетан Токо Ђуровић држао је сходни говор при уласку на Данилов-град, при одласку свештеник г. Јован Велашевић, а многобројни присутни народ најодушевљеније поздрављаше Архијереја. Иза кратке почивке на Даниловом-граду г. Епископ се љубазно опростио са депутацијом подгоричком и грађанством вароши Данилова-града.

На граници Катунске и Брдске нахије — више Повије, дочекало је новог Архијереја племе Вражегрмачко, гдје га је учитељ г. М. Михаиловић прикладним говором поздравио, изјављујући особиту радост и задовољство, што се овимјед катедра вакантне захумско-рашке Епархије у лицу достојног Архијереја попуња.

Долазак у Манастир Острог и дочек било је нешто особито, дочек духовне природе, сјајан и величинствен.

Духовенство острошко у свечаном свештеничком одјејанију, са литијом и пјевањем црквених пјесама предусрело је свог љубљеног Архијереја, а јеромонах о. Никифор Симоновић изговорио је слово.

Приликом овог путовања, у свим мјестима, на поздравне говоре одговарао је г. Епископ Кирил кратко али изразито, истичући многобројне заслуге и витешке подвиге Његовог Краљ. Височанства Књаза Господара — цара јунака: славу гнијезда српске слободе наше драге домовине Црне Горе, сјајан и срдачан пријем у братској нам Русији и т. д.

Звона са црква оглашавала су пролазак новог Епископа.

На Петров-дан одслужио је Преосвештени г. Епископ прву архијерејску службу у Острогу и држао бесједу, која је на присутне учинила необичан утисак. Ђакон је на служби изговарао многољествије. Било је прекограничног и домаћег народа, да се толико одавна не памти.

Желећи указе Епископу г-ну Кирилу срећу у предстојећем раду срдачно му кличемо: „Иск полла ети деспота!“

Свечаност у Полтави

Русија је 27. и 28. јуна о. г. на најсвечанији начин прославила двестогодишњицу значајне битке код Полтаве. Ова битка била је прва у одлучном боју између шведско-г Краља Карла VII, којег су ради његових победа звали „чудо свијета“ и руског Цара Петра Великог у безконечној стеги и пустој околини, коју је Европа једва познавала. Петар Велики је шведске чете поред свега њиховог јунаштва потукао до ноге и у бјегство натjerao. Том битком била је скршена снага Краља Карла VII, његовог самопоуздања нестало је а све тековине шведских победа су изгубљене као да их није било. Но без обзира на политички значај ове битке, пало је том приликом у ропство много научених Нијемаца и Француза, који су доцније Цару Петру Великом врло добро код његових реформа послужили. Због тога није никакво чудо, што је прослава тога значајног дана одјекнула цијелом Русијом. По свој Русији основане су привредне и индустријске установе у славу ове велике победе и у славу Петра Великог. Све су руске вароши послале своје депутације на свечаности у Полтаву, а петроградска је депутација донијела Полтави скупочјени лик Цара Петра Великог.

У Петрограду су откривена два нова споменика у част Петру Великоме, осим тога отворено је у Русији много основних и средњих школа. У свим руским црквама одслужени су 27. јуна о. г. послје свечане литургије парастоси за упокој Цара Петра Великог и ратника палих код Полтаве. У свим гарнизонима војске и морнарице одржане су велике параде. Сви ратни бродови били су искрћени заставама, а вече осветљени, а преко дана пуцали су с њих топови.

У самој Полтави свечаност је увеличана тиме, што јој је присуствовао Цар са Великим Књажевима и министром председником Столипином. И пукови који су се борили код Полтаве, били су у потпуном броју у Полтави, а остали су послали своје депутације. Преко 25.000 учасника дошло је на ову прославу.

Почетак свечаности у Полтави био је оглашен 27. јуна у 7 сати изјутра топовском паљбом. Високи посјетници упутили су се тог јутра к „Шведском споменику“ гдје је одслужен парастос Петру Великоме и палим јунацима. Послје свршеног парастоса одржали су параду пукови, који су године 1709. однијели побједу у полтавској битци. Послје параде посјетио је Цар Никола Успенску катедралу и са многобројним учасницима присуствовао је открићу споменика полтавском браниоцу у год. 1709. пуковнику Келину. Многобројни вијенци положени су на споменик.

Иза тога био је велики објед у кадетском корпусу, на коме су уз Цара и Велике Књажеве присуствовали виши војни и грађански чиновници, представници племства и земстава, вароши из Полтавске губерније, војне депутације и депутације руског војно-историјског удружења и петроградске општине. За вријеме обједна пало је више здравица Цару, Царици и Царском Дому, које су све поздрављење бурним клицањем: „Ура“. И Цар је том приликом изрекао значајну здравицу, која гласи:

„Са осјећањем дубоког узбуђења преживио сам потоња два дана, а Ви сте без сумње заједно са Мном били обузети истим осјећањима на овим пољанама Полтаве, гдје се је прије 200 година одлучила судбина наше отаџбине. Вољом Господа Бога, генијем Петра Великог и истрајношћу руског народа одржана је побједа, која је Русију учинила великом. Русија је баш сада преживила тешке дане, али ја вјерујем, да ће од сад кренути путем развитка и благостања и да ће будућим нараштајима бити лакше живјети и служити својој отаџбини. Али за то је потребно, да сви вјерни Моји поданици поможу своје Господару, за то је потребна вјера у силу своје отаџбине, љубав према њој и љубав према својој историји. Дижем чашу са жељом, да се Русија развија у духу једнодушности Цара и народа и тијесној вези свега становништва наше домовине са својим Господаром; пијем за здравље потомака славних хероја, који су се борили ондје, гдје су Ме данас обрадовале својим сјајним изгледом овдје окупљене чете. Пијем за њихово здравље, за сву војску и за велику нашу матушку — Русију.“

Руси у Енглеској

Чланови Государствене Думе и Государственог Савјета пошли су из Лондона у Ливерпул, гдје их свечано дочекаше у универзитету. Проф. Миљуков држао је предавање о утицају енглеске литературе на руску умјетност, филозофију и социологију, и нагласио је том приликом сродност карактера обију народа. Проф. Пирс у своје одговору рече, да сваки, ко год је Русе познао, њих мора вољети. Универзитетски савјет одлучио је захвалити Миљукову на предавању. За доручком у Таунхаму послје здравица енглескоме Краљу и рускоме Цару држали су говоре лорд-мајор, граф Бобрински, Звечицев, Гучков и проф. Пирс. Послје доручка Руси су походили берзу. У њихову почаст берзијанци су обуставили сву трговину, изишли им корпоративно на пут и поздравише их клицањем „ура!“ Председник берзе дочекао их је лијеним говором, на који је одговорио Лерхе. Разгледавши највеће индустријске заводе у граду, Руси се кренуше у Единбург. Ливерпулско их је грађанство испратило на станици и срдачно се с њима растало. — На путу из Лондона у Ливерпул руски су политичари саставили писмо, у коме се заједнички обраћају на енглеско јавно мњење. Писмо гласи:

„Радосне утиске, које доживјесмо у Енглеској, помутило је велико огорчење, изазвано публикацијом у енглеским листовима прогласа радничке странке, која поздрављају нас као представнике руског народа у исти мах протествује против тога, да наш владалац походи Енглеску. Не бисмо се усудили у ово доба, у коме се користимо гостопримством Енглеске, јавно исказати своје мишљење о поступку ни једне политичке странке, да нас у овој прилици на то не нагони та околност, што смо као представници руског народа неумјесно постављени радничком странком у супротност према нашем Господару. Сматрам за своју дужност, и по овлашћењу својих другова, да одлучно протествујем против увреде на нас учињене. Срећни смо, што нама срдачни дочек, који нам се указује свуда у Енглеској, даје право сматрати за поуздано, да проглас радничке странке није израз мишљења енглеског народа.“

Н. А. Хомјаков“

Књижевност, умјетност, просвјета

Зближење француске и словенске омладине. Има томе више година, како чешка универзитетска омладина одржава пријатељске веле с Француском. Овогодишња посјета француских студената у Прагу и Кутној Гори приликом 500-годишњице проглашења прашког универзитета за чисто чешки, у којој су судјеловали и студенти других словенских универзитета, дала је повод, да се до садања веза између француских и чешких студената претвори у „француско-словенску лигу“. Ову су мисао студенти париске Сорбоне сада остварили. Из статута ове лиге износимо неколико значајних чланова:

§ 1. Лига је ставила себи у задатак, да углави савез пријатељства и здружења између француских студената и Словена. § 2. Трудите се, да у својих чланова пробуди интерес за питања о словенској науци, књижевности и умјетности зарад узајамног познавања културе Француске и словенских земаља. — § 3. Лига ће радити на томе, да се при Сорбони отвори завод за изучавање словенских народа и књижица словенских литература. § 4. У дјелатност француско-словенске лиге спада приређивање јавних предавања, којима ће бити сврха ширење знања о животу словенских народа. § 5. Лига ће стојати у непосредној вези с универзитетима словенских земаља и њиховим студентским организацијама. —

Додамо ли томе, да је почасним председником, ове лиге: чувени историчар и искрени пријатељ словенских народа проф. Деиис, и да је у париском универзитету уписано око 2000 Словена, биће свакоме јасно, од какве користи може бити ово студентско удружење за садањи словенски покрет.

Руски студенти у Биограду Још 1. јуна о. г., крену се из Петрограда професор Погодин са десет студената и седам студенткиња петроградског универзитета у екскурзију по словенским земаљама. Пошто су пропутовали Галицију, посјетили су Чешку, гдје су обишли све главније градове, као: Праг, Тропаву, Колин и разгледали тамошње знаменитости. Руси су свуда били дочекивани најљубазније. Најзад пробавивши кратко вријеме у Бечу и Пешти стигли су ових дана и у Биоград, гдје су их на железничкој станици дочекали нарочити одбор, у коме су били: Сава Урошевић, ректор универзитета са професорима Радованом Кошутићем, Александром Белићем, Кирилом Савићем, Чедом Митровићем, Драг.

Анастасијевићем, Станојем Станојевићем, Веселином Чајковићем, шефом прескога бироа Савићем и још великим бројем студената. Са станице кренули су се гости у хотел „Српске Круне“, гдје су били смјештени за све вријеме бављења у Биограду. Руси су гости биоградске општине. Покрај њих налазиће се свакодневно док се буду бавили у Србији, по два дежурна члана из одбора, који ће им бити при руци у случају потребе. Из Биограда кренули су гости у унутрашњост Србије.

Стјечај. Српска Краљевска Академија у Биограду расписује награду из задужбине Пера К. Јанковића за најбоље дјело из области *природних наука, или из њихове историје, методике и филозофије.*

Наградиће се у првом реду оригинална дјела, за тим научни изводи и преводи. Искључују се дјела, која су на српском језику већ наштампана.

Величина награде је до 1200 динара у сребру, што зависи од вриједности и обима списа, који не смије бити мањи од 8 штампаних табака.

Награђено дјело може и Академија штампати и оно тада постаје њена својина, али у томе случају писац не добија нарочити хонорар осим досуђене му награде, која му се одмах издаје. Ако награђено дјело штампа писац, онда ће му се награда издати тек пошто дјело наштампа и поднесе Академији педесет примјерака.

На насловном листу награђеног дјела штампа се: „Награђено из фонда Пера К. Јанковића бив. апотекара, из поштовања према својој мајци Катарини, супрузи пок. Коста Јанковића, бив. окр. началника.“

Списе за награду ваља поднијети Српској Краљевској Академији у Биограду најдаље до 1. маја 1910. године.

Писци могу своја имена назначити у засебном завоју спроведеног писма; али се и на завој и на спис мора ставити исти знак.

НАРОДНА ПРИВРЕДА

Конгрес Земљорадничких Задруга у Србији.

Ове године држаће се четрнаести конгрес Српских Земљорадничких Задруга у Ваљевоу. Тим поводом издао је главни савез Српских Земљорадничких Задруга у Биограду овај позив:

„Ево већ четрнаест година, како се непрекидно састају задругари земљорадничких задруга и пријатељи задругарства, е да би се тако скупљени, обавијестили о стварима, које се тичу задругарства и задругног покрета.

У Србији, као и свугдје, земљорадничке задруге су поникле слободном вољом задругара. Задружна организација се појавила као средство да економски слаби ојачају, како би успјешно издржали борбу, створену новим привредним и техничким приликама у земљорадњи. Данас је ова борба и за нас неизбежна и осјетна, јер смо у велико ушли, својом производњом и прометом, у велике међународне привредне везе и одношаје.

Као и свугдје, тако и у Србији, ондје гдје су се земљорадничке задруге развиле, и гдје су у свом дјелању узеле маха, постале су један од најистакнутијих услова за успјешан развитак земљорадње.

По каквоћи и количини производа, наша земљорадничка производња не даје онаких и онолико производа колико и каквих би могла и требала да даје: не пружа оне користи земљораднику, које би могла да му пружа.

Први узрок оваквим приликама лежи у земљорадничкој стручној непросвјетлости. Он није у тој мјери спреман да схвати данашњи начин производње.

Други узрок лежи у недостатку средстава за земљорадничку производњу, или ушљед незнања, или ушљед стварне немогућности да их набави. Успјети да се ова два узрока отклоне, значило би по готову ријешити питање о земљорадничкој производњи: земљорадња би добила сасвим други облик, а земљорадник и његово газдинство давали би о себи свијетлију слику.

Земљорадничким задругама је циљ да отклоне ове узроке. И баш због тога задружна идеја, за своје дјелање, и наша је у Србији плодно земљиште.

Чим је земљорадник почео да производи за тржиште, ма и мало интензивније осјетио је оскудицу у капиталу. Ко сам нема капитала, природно је да га мора тражити у другога. Ушљед тога појавила се нова потреба у кредиту, али не скупом и заметном, већ лаком и приступачном. Земљорадничке кредитне задруге, у свима крајевима наше отаџбине, успјешно су развиле своје дјелање, и водећи рачуна о особинама, које су својствене земљорадничком кредиту, створиле су многе земљораднику прилику за интензивнији рад.

Али није само потреба у кредиту, која условљава напредак и преображај наше земљорадње. Виноградство, воћарство и мљекарство су врло важне гране нише

земљорадничке прераде. Оне имају услова за успјешан развитак, али наш земљорадник и ту оскудијева у потребној спреми и средствима за добру прераду. Виноградске задруге су у стању да успјешно дјелују на развитуку виноградарства. Оне су те које уче земљорадника: да добро гаји лозу, као и да рационално гаји вино. Оне су те, које виноградарима омогућавају набавку свих справа и зграда за рационално гајење вина. Па, напошљетку, оне су те, које стварају сталну пробу нашим винама, стварајући могућност да се у великим количинама гаје једнолика вина.

Исто тако воћарске задруге теже: да организују правилну прераду и продају воћа и да постигну производе боље квалитета, производе, који ће имати већу цијену и више изгледа за стални извоз.

Не мањи задатак имају пред собом мљекарске задруге, које се баве прерадом млијека. У Србији има свих услова да се сточарство развија, те и мљекарске задруге имају погодно земљиште за свој развитак. Осим тога њихов развитац утицаће и на јачи и рационалнији развитац сточарства.

Вјерујући потпуно у успјех оваквога рада, приређивачки одбор XIV конгреса и управа главнога савеза обраћају се овим путем свима задругарима, као и привредницима и пријатељима пољске привреде и идеје задругарства, да и на овоме конгресу судјелују, као и до данас, те да својом сарадњом на њему, било личним учешћем у раду конгреса било расправљајући које питање у облику расправе или предавања, допринесу, да земљорадничке задруге, како ове које сад постоје, тако и оне које ће се основати, постану још активнији чинилац у нашој пољској привреди.

Сва лица, која желе да дођу на конгрес, ваља да се обрате главном секретару приређивачког одбора г. Михајлу Д. Максимовићу, учитељу у Ваљевоу, како би се на вријеме могао учинити правилан распоред потребних станова учесника конгреса. Такве пријаве могу се слати до 15. августа ове године.

Донијели смо овај позив у цјелини, да из њега и наши привредници увиде, од какве су користи и од којег утицаја земљорадничке задруге у једној земљи, гдје су ове добро засноване и њихов циљ од задругара правилно схваћен.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Петровдан. Петровданска свечаност прослављена је ове године на Цетињу изванредно великим народним скупом. Побожни поклоници из Црне Горе и Боке, којих је било више по иједне године до сад, почели су долазити већ у суботу и приступати Њивоу Светитељеву у цетињском манастиру, а слегло их се било толико да су још приступали сјутрадан по Петровдану.

У очи Петровдане свирала је војна музика у оштинском парку, а скупљени народ играо је пред Двором Њ. Кр. В. Књаза Нашљедника разна кола и хора уз весело пјевање, које је трајало до касно у ноћ. У игрању кола узео је учешћа и Њ. В. Књаз Петар. На сами Петровдан одржана је архијерејска служба Божја у манастирској цркви, којој је присуствовало мноштво народа, а литургија у дворској капели присуствовао је Њ. Кр. В. Књаз Господар са члановима узвишеног Владалачког Дома и неким великодостојницима. Иза тога је уз свирање војне музике било пред Двором дефиловање војске, које је посматрао Њ. Кр. В. Књаз Господар, а силан је свијет присуствовао. Многи поклоници, нарочито из Зете и Боке, почели су се разилати већ после јутрење, а после литургије још више, али варош је ипак била препуна народа читав дан. До Обилића пољане били су подигнути шатори, гдје је народ уз пјесму проводио вријеме у игри народних кола, а и са сваке стране вароши разлијегало се весело пјевање, у потпуном задовољству и најбољем раду.

Одликовања. Њ. Кр. В. Господар благоизволио је одликовати: ком. Вула Кнежевића, пограничног комесара на Жабљаку и о. Максима Павићевића, игумана манастира Пећске Патријаршије IV степеном Данилова реда; Николу Шпадијера, рачуноспитача Главне Држ. Контроле, Машана Вујовића, писара улцињског суда, и Милована Остојића, писара језерско-шаранске капетаније V степеном истога реда; Живка Милића, финансијског жандара и Мињу Караџића златном медаљом „за ревност“ и Обрада Анђелића сребрном медаљом „за ревност“.

Из Министарства Иностранних Дјела. Царско-отомански погранични комесар из Берана извијестио је књ. пограничног политичког комесара на Андријевици, да је забрањен прелазак границе под оружјем, што се ставља до знања нашим поданицима ради управљања.

Министарске вијести. Министар војни, г. бриг. Митар Мартиновић вратио се ју-

че из Бара, гдје је провео неколико дана службеним послом.

Министар финансија и грађевина г. Душан Вукотић отпутовао је јуче с начелником Министарства Финансија г. Милојем Ж. Јовановићем, по послу државног зајма, у Лондон.

Личне вијести. Њ. Пр. г. архиепископ Дворник из Задра, бавио се са својим секретаром ове недеље на Цетињу и имао је част бити примљен од Њ. Кр. В. Књаза Господара у приватној аудијенцији.

Г. Др. Јован Ердешановић, стални доцент на универзитету у Биограду, стигао је на Цетиње, да у етнолошком и археолошком испитању пропутеју Катунску Нахију. — Г. Др. Ердешановић у истој научној сврси прошлих година пропутовао је Куче и Пипере.

Забава. Овд. прво црквено-пјевачко друштво „Његош“ приредило је на Петровдан у Зетском Дому у част именованог свог покровитеља Њ. В. Књаза Петра, свечану забаву са игранком. Програм забаве изведен је на опште задовољство, а послје концертног дијела настала је игранка, у којој је најживље учешће узео и Њ. В. Књаз Петар и која је у најбољем расположењу трајала до касно по поноћи.

Изложба женских ручних радова. У овдашњој Женској Радничкој Школи Њ. Кр. В. Књагиње Јоланде приређена је била на Петровдан изложба ученичких радова. Изложени предмети били су врло лијепи и скоро сви су у корист школе распродани. Изложбу су својом посјетом удостојили Њ. Кр. В. Књагиња Нашљедниковица и Њихова Височанства Књагиња Наталија и Књагињица Вјера.

† **Поп Марко Мартиновић.** У суботу, 27. јуна ове год., преминуо је после дужег боловања у 49. години свога живота, у свом родном мјесту — Бајицама — поп Марко Мартиновић, члан Цетињске Консисторије и парох Бајичко-Доњококрајски, а сјутри-дан предато је његово мртво тијело матери земљи.

Покојник је својим скоро 30-тогодишњијем примјернијем радом у пуној мјери испунио дужност ревностног служитеља Божјег олтара, карактерног грађанина и неустрашимог ратника, а колику је популарност уживао, најбоље се могло видјети на дан његова погребња, гдје се бијаше слегао многобројни свијет да се са својијем опште-љубљенијем и уважењем попом Марком потоњи пут опрости.

Спроводе су увеличали својим присуством Његово Височанство Књаз Петар, Његово Високопреосвештенство г. Митрополит Митрофан, г. војвода И. Пламенац, министри г. Јован Пламенац и г. Душан Вукотић, представници руског и француског посланства. При спроводеу лијес покојников носили су свештеници, а у цркви се са покојником у име својијех другова дирљивим говором опростио г. поп Мираш Вукић, члан Консисторије, а на гробу г. Стево Мартиновић, писар Министарства Просвјете.

Примјерном свештенику и признатом родољубу попу Марку Мартиновићу нека је лака црна земља!

Свечаност на острву Брезовици. И ове године, као прошлих година, одржата је свечаност 2. о. мј. на острву Брезовици — на Скадарском Језеру. У 7 сати изјутра окупио се народ из оближњих села, а у 8 сати отпочела је света литургија и одржат је парастос за упокој Књагиње Јелене Балшића и свијех оних, који вјечни санак на овом острву бораве.

Послије тога, одржато је многољествије Њ. Кр. В. Књагињи Милени, коју је Свемогући на овај дан од тешке болести очувао.

По свршетку светих обреда, народ је мало починуо, па је почело пјевање патриотских пјесама и играње народних игара. Кад је отпјевана народна химна, мало се острвце на Скадарском Језеру на далеко разлијегало од усклика: Живео Господар, Живјела Књагиња!

Око 4 сата по подне цио се народ разишао, а острво опет остаде усамљено.

Л. К. П.

Прилози за дјечију болницу. За подизање дјечије болнице за успомену Књажевића Стевана и Станислава привремено одбор примио је овај прилог:

Г. војвода Машо Ђуровић из Црнице круна 50.

ТЕЛЕГРАМИ

Лондон, 30. јуне. „Рајтер“ јавља из Техерана, да су јуче у јутро националисте уљегли у Техеран на троја врата, и да се у овај час води жесток бој по улицама. Козаци су заузели центрум вароши. Сваки час се очекује, да ће се Шах заклонити у којем страном посланству.

Цариград, 30. јуна. Посланичка комара је изгласала скоро једногласно начело, да Немуслимане морају одмах служити у војсци, а исто и Муслимани, који су до сада били ослобођени од војне службе. Ако се нови војни закон не би усвојио, то ће се употребити стари војни закон са нужним измјенама о служби Немуслимана. — Њемачки генерал-пуковник Голц стигао је овамо и ступиће у турску војску као организатор.

Петроград, 30. јуна. Цар се вратио у Петерхоф.

Цариград, 1. јула. Принц Сулејман, млађи брат Султанов, умро је.

Техеран, 1. јула. Сјеверни дио вароши потпуно је у рукама националиста. Многи Шахови козаци пријешли су националистима.

Берлин, 1. јула. Званично је уважена оставка канцелара Билова, који је одликован орденом Црнога Орла. За канцелара је именован бивши помоћник канцеларов Бетман-Холвег.

Техеран, 2. јула. Шах се је ушанчио у Султанабаду. Сипахдар и Сардар Асад изјавили су чиновницима руске легације, да су дошли у Техеран да траже и испуњење захтјева, а да никаква опасност не пријети ни странцима ни руским официрима. Варош је уопште мирна. У јавним огласима изнесен је мирољубив циљ појаве револуционара у Техерану.

Техеран, 3. јула. Бој је јуче трајао цијели дан. Чете шахове бомбардовале су парламент. Пред вече дошао је глас, да је Шах пристао на примирје и чете шахове су се повукле у Султанабад. За вријеме бомбардовања пала су нека зрна у руско посланство, али нико није рањен.

Цариград, 3. јула. Листови јављају, да ће руски Цар јесенас посјетити Султана.

Лондон, 4. јула. „Рајтер“ јавља из Техерана, да је Шах побјегао у руско посланство. Даље се јавља да је мир у Техерану закључен и да ће нова влада бити образована, у којој ће Сипахдар бити министар рата а у исто вријеме биће и префект вароши. Сипахдар дао је већ наредбу команданту козака Љакову, чија бригада остаје у Техерану, да се мир у вароши успостави. Шах је абдицирао, а регент ће по свој прилици бити Ахмед Мирза. Народ показује велико задовољство.

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина, Одјељење за Грађевине и Саобраћај, дана 19. јула ове године држаће јавну лицитацију у канцеларији Управе Царинарнице у Никшићу — за израду шест километара колског пута са дотичним мостићима на линији Градац—Шавник.

Подузимач је дужан предати кауцију од 30% у готову новцу или непокретним добрима. Непокретност подложена има се таксирати о трошку подузимачевом.

Рок почетка и свршетка рада као и остали ближи услови моћи ће се добити сваког дана у канцеларији потписатог одјељења као и на сам дан лицитације.

Број 1240. Из Канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 4. јула 1909 г. Цетиње.

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина, Одјељење за Грађевине и Саобраћај, дана 12. јула ове године држаће јавну лицитацију у канцеларији потписатог Суда на Андријевици — за израду десет километара колског пута са дотичним мостићима на линији Матешево—Андријевица.

Подузимач је дужан предати кауцију од 30% у готову новцу или непокретним добрима. Непокретност подложена има се таксирати о трошку подузимачевом.

Рок почетка и свршетка рада и остали ближи услови моћи ће се добити сваког дана у канцеларији потписатог одјељења као и на сам дан лицитације.

Број 1240. Из Канц. Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 4. јула 1909. год. Цетиње.

Слиједи додаток

НА ЗНАЊЕ

Само и овај број нашег листа шаљемо оној г. г. досадашњим претплатницима „Гласа Црногорца“, који још нијесу обновили претплату за друго полугође текуће године.

Цетиње, 3. јула 1909 год.

Администрација „Гласа Црногорца“

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Ишашле су из штампе:

СТЕНОГРАФСКЕ БИЉЕШКЕ

О РАДУ

ЦРНОГОРСКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

сазване у редовни сазив 1. децембра 1908. год. (од 1. ПРЕДХОДНЕ ДО XXXIX. РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ.) Књига садржи 39 штампаних табака.

Цијена је 2 перпера

Може се добити на Цетињу: у папирници Вида Н. Мартиновића; у Подгорици у књижарама: Коста К. Станића и С. Бркића.

Број 177.

Цетиње, 8. јуна 1909.

2,4 Управа Држ. Штампарије.

Званични огласи

ПОЗИВ

Позивају се сви питомци Књ. Министарства Просвјете и Црквен. послова, да најдаље до 10. јула ове године поступе сагласно чл. 5. „Правила о држ. питомцима“, т. ј. да поднесу Министарству Просвјете и цркв. послова, школске свједоцбе, респективе, свједоцбе о државним испитима, а у недостатку ових колоквијалне свједоцбе.

У противном случају поступиће се према питомцима сагласно чл. 6. поменутијех правила.

П. Бр. 1909. Из Канцеларије Књ. Министарства Просвјете и Црквенијех послова, 18. јуна 1909 год. на Цетињу. 3,3

ОБЈАВА

Даје се на знање свијема молиоцима стипендија Књ. Министарства просвјете и цркв. послова, да се ни једна молба за стипендије неће узети у обзир, којој не буду приложени:

- 1.) Крштено писмо;
- 2.) Школско свједочанство од последње двије године;
- 3.) Свједочанство од политичке власти о имовном стању, у ком ваља да стоји и то, колико дјеце имају молиочеви родитељи; и
- 4.) Љекарско свједочанство о здрављу и накаламљенијем богињама.

Све ове свједоцбе треба послати у оригиналу и пријепису. Оригинале свједоцбе вратиће се молиоцима, пошто се упореде с пријеписом.

Рок подношењу молба траје до 1. августа 1909 године. Послије овога рока неће се узимати у обзир.

П. Бр. 2074. Из канцеларије Књ. Министарства просвјете и цркв. послова, 27. јуна 1909 године, на Цетињу. 2,4

ОБЈАВА

На дан 26. јула тек. године у 10. часова прије подне, Административно одјељење Министарства Финансија и Грађевина, одржаће јавну лицитацију за набавку целокупног канцеларијског материјала за сва државна надлештва и школе у земљи.

Ко би се желио примити, да потребну количину канцеларијског материјала лиферије, нека се за ближа извјешта и услове обрати сваког радног дана, у канцеларијске часове, поменутом одјељењу, гдје се могу видјети и гдје ће се примаати модели свију врста писаћег материјала. Уговор ће се закључити на три године, од 26. сеп. 1909. до 26. сеп. 1912. год. по старом календару. Подузимач има положити у Благјани Књ. Министарства Финансија и Грађевина као кауцију у готову новцу или папиру од вредности 6.000 круна.

Број 370. Из канцеларије административног одјељења књ. министарства финансија и Грађевина, 29. маја 1909 год., Цетиње. 6,8

ШКОЛА

ЗА

Финансијске и административне чиновнике

Пошто је Г. Министар Финансија и Грађевина на предлог Професорског Савјета, а у смислу чл. 6. уредбе, својим ријешењем од 24. ов мј. т. г. бр. Ш. за Ф. А. Ч. 8. одлучио, да школска година одпочне 15. септембра тек. године, позивају се сви, који су вољни, да ступе у поменућу школу, да поднесу пријаву за упис са потребним документима, најдаље до 1. августа тек. год. дирекцији школе.

1. Државни чиновници, морају у пријави назначити слиједеће:

- 1) Године старости, датум рођења, мјесто рођења и вјероисповијест.
- 2) У којој је струци држ. службе, чин и од кад служи.
- 3) Школску спрему са односним документима. Све ово важи како за редовне тако и за ванредне слушаоце.

II. Они пак који нијесу држ. службеници, а вољни су да ступе у ову школу, имају испунити горње услове назначене у тачци 1 и 3, а уз то приложити и дозволу родитеља или старатеља, да школу могу учити, ако нијесу пунољетни.

Ако пак исти не долазе директно из школе, дужни су поднијети увјерење општине о свом владању, а они, који су у приватној служби, дотичне документе.

Све пријаве у којима неби били испуњени горњи услови, неће се ни узимати у обзир.

Из Канцеларије Дирекције Школе за Финансијске и Административне чиновнике, бр. 9. 25. маја 1909 год. Цетиње.

Директор

М. Ж. Јовановић.

2—5

СТЈЕЧАЈ

Књ. Црногор. држав. Гимназији и Богословско-Учитељској школи потребно је у школ. 1909./10. години пет наставника, и то:

два наставника — за математику као главни предмет и природне науке као споредни, — један за Богослов.-Учитељску школу; а други за Подгоричку Гимназију;

два наставника — са славистиком као главни предмет, — један за Велику држ. Гимназију; а други за Нижу држ. Гимназију у Подгорици;

један наставник — класични филолог за Велику држ. Гимназију на Цетињу, коме ће бити споредан предмет славистика.

Првјенство ће имати они, који су с добријем успјехом радили у којем од средњијех завода.

Ко жели заузети једно од поменутијех мјеста, нека се са својим погодбама и потребнијем документима обрати потписом Министарству најдаље до 1. августа ове године.

П. Бр. 2134. Из канцеларије Министарства просвјете и црквенијех послова, 30. јуна 1909. године, на Цетињу. 1,4

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина, Одјељење за Грађевину и Саобраћај, дана 5 јула ове год. држаће јавну лицитацију у Канц. Одјељења за Грађ. и Саобраћај за набавку потребитих прозора и врата за здање „Дома Књ. Владе“ на Цетињу:

- 1) 14 прозора на два телера, спољњи од арижа, унутрашњи од јеловине, на компас;
- 2) 181 прозор на два телера, спољњи од арижа, унутрашњи од јеловине;
- 3) 40 прозора на један телер, од јеловине;
- 4) 12 прозора на један телер од арижа;
- 5) 6 врата од арижа на компас;
- 6) 216 врата од јеловине;
- 7) 16 врата простих од јеловине.

Подузимач је дужан предати цијелу количину унутрашњих телера на мјесто грађевине, најдаље до 1 марта 1910 — а спољне до 1 маја 1910. год.

Подузимач дужан је предати кауцију од трилест на сто у готову новцу или непокретним добрима. Непокретност подложена има се таксирати о трошку подузимачевом.

Остали ближи услови могу се сазнати у канц. Одјељења за Грађ. и Саобраћај, сваког радног дана за вријеме канцеларских часова и на дан лицитације.

Бр. 1051. Из Канц. Одјељења за Грађ. и Саобраћај, 20. јуна 1909. год. Цетиње.

ОГЛАС

Јаков син Ђурка Ј. Чворовића из Шавника пошљеђњи пут јавио се својој породици децембра мјесеца прошле 1908 године из *Bizbee, Arizona — Amerique*.

Како од тог доба до данас његова породица нема никаква гласа о њему, то се моли сваки, ко би што о поменутом знао, да о томе неодложно извјести ово Министарство.

Бр. 1216. Из канцеларије књ. министарства иностраних дјела, од 16. јуна 1909 на Цетињу. 3,3

Службени огласи

СУДСКИ ПОЗИВ

У смислу рјешења Књ. Обласног Суда на Цетињу од 23. јуна т. г. број 2194 ex 1909—IV—1908—522., позива се Томо Марков Мартиновић из Бајица, који је прије извјесног времена одбјегао у иностранство, да најдаље до 1. септ. ове године, у 9 сати прије подне предстане потписаном суду, јер је горњим судским рјешењем стављен под суд и кривичну истрагу, због дјела прављења лажних исправа, превара и банкротства. Ако речени Мартиновић до означеног дана не предстане поменутом Суду, ради одговарања за почињене кривиче. Суд ће, без обзира на његов изостанак, изречи своју заочну пресуду (in contumaciam), сагласно законским прописима о томе.

На Цетињу, 25. јуна 1909 год.

— Књ. Обласни Суд —

Заступник Предсједника

М. Р. Марковић

Р. 118 Бр. 357 а 2,3

СТЈЕЧАЈ

Ријешењем Књ. Обласног Суда на Цетињу од 23. јуна т. г. број 2194 ex 1909.—IV—1908.—522. отворен је стјечај над свом имовином презадуженог Тома Маркова Мартиновића из Бајица, те се с тога позивају сви његови дужитељи, да своја потраживања, поткријепљена пуноважним исправама, пријаве поменутом Суду најдаље до 1. септембра ове године, јер се послје означеног дана нијачије потраживање неће уважити.

На Цетињу, 25. јуна 1909 год.

— Књ. Обласни Суд —

Заступник Предсједника

М. Р. Марковић

Р. 76 Бр. 357-6 2,3

ОГЛАС

Петру Ф. Гардашевићу и Андрији Ђ. Гардашевићу из Бројанца, нестале су у Буенос-Аиресу — Јужној Америци — двије уложене књижице, под број 147 и 149, књижа III, по којима су власници исте 26. јула 1908 г. код Прве Никшићске Штедионице положили, први кр. 798'40 п., а други кр. 823'40 п.

Стога се позива онај у чијим би се рукама нашле поменуте двије књижице, да их у року од мјесеца дана од данас пријави потписаном суду. Број 2087 VI. 1909—58. У Никшићу, 23. јуна 1909 г.

— Књ. Обласни Суд —

предсједник

Ш. М. Мартиновић

Р. 96 Бр. 350 2,3

ОГЛАС

Крсту Гардашевићу из Бројанца, нестала је у Буенос-Аиресу — Јужној Америци — уложена књижица под бројем 148, књижа III, по којој је власник исте 26. јула 1908 г. код Прве Никшићске Штедионице уложио кр. 823'40 п.

Стога се позива онај у чијим би се рукама данас поменута књижица налази, да ју у року од мјесеца дана од данас пријави овом суду.

Број 2059 VI. 1909—57.

У Никшићу, 23. јуна 1909 г.

— Књ. Обласни Суд —

предсједник

Ш. М. Мартиновић

Р. 80 Бр. 351 2,3

ОГЛАС

Износи се на јавну продају дољеописане непокретности Милутина Р. Миличковића из Петровића. Процијенене круна 500.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог Суда у три рока: 30. јула, 30. августа и 30. децембра 1909 године у три сата послје подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вредности, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вредности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицијант дужан положити јемство 10% процијенене вредности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, као и сви они, који имају прече право купње, да се пријаве потписаном Суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) оранице, од рала $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{8}$ звано „Голубове долине“ са пригорком од 2 листобера горе, у једном комаду на ораници налази се десет позиди, са редовима лоза од 105 коријена, 6 бусова питомих смоквва и 1 коријен питоме јабуке. Процијенено круна 430; граници се земљама: од истока и југа Вука Миличковића, од запада Радла Миличковића, од сјевера општинском комуницом.

2) од рала $\frac{3}{4}$ ливаде звано „кошаре“ са неколико омара дубових и јасенових на истој. Процијенено кр. 70; граници се: од истока метехом Баца Новаковића, од запада и југа ораницом и ливадом Стаке Миличковића, од сјевера ливадом Вука Миличковића.

Број 863 ex 1908—1908—102

Дрезга, 30. јуна 1909 год.

Капетански Суд

капетан М. Вуковић

Р. 225 Бр. 372-6 1,1

ОГЛАС

Износи се на јавну продају дољеописане непокретности Тодора П. Божовића из Стијене. Процијенене круна 420.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог Суда у три рока: 29. јула, 29. августа и 29. децембра 1909 год.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вредности, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ процијене, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицијант дужан положити јемство 10% процијенене вредности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност какво реално право, као и сви они, који имају прече право купње, да се пријаве потписаном суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) У Церовицама, од рала $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{16}$ ливаде звано „орница“ са једном подигнутом лозом, која обухвата већи простор одрене и пригорком. Процијенено кр. 200; граници се: од сјевера и запада општинским путем, од истока и југа имовином Павла В. Божовића.

2) од рала $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{16}$ и 27 квадратних мет. ливаде са $\frac{1}{2}$ мотиком винограда, звано „Драчеви бријег“; на реченој ливади налази се 20 коријена шљива и 1 коријен дуње. Процијенено кр. 220; граници се: од истока ливадом Мира и Милова Милутиновића, од сјевера винограда Павла, Ваца и Милића Божовића, од запада и југа винограда и сливаком Павла Божовића.

Број 862 ex 1908—102—1908.

Дрезга, 29. јуна 1909 год.

Капетански Суд

капетан М. Вуковић

Р. 217 Бр. 372-а 1,1

ОГЛАС

Николи Гардашевићу, из Бројанца, нестала је у Буенос-Аирес — Јужној Америци — уложена књижица под бројем 150 књижа III., по којој је власник исте 26. јула 1908 год. код Прве Никшићске Штедионице уложио кр. 723'40 пара.

Стога се позива онај у чијем се рукама поменута књижица данас налази, да ју у року од мјесеца дана од данас пријави овом суду.

Број 2058. VI. 1909—56.

У Никшићу, 23. јуна 1909 год.

— Књ. Обласни Суд —

предсједник

Ш. М. Мартиновић

Р. 80, Бр. 352, 2,3

Приватни огласи

БАРСКО ДРУШТВО

Распоред пловидбе поштанскијех и трговачкијех параброда по Скадарском језеру и Бојани.

Полазак: Поштански и трговачки параброди полазе сваки дан осим недјеље у 10 сати прије подне из Скадра и тичу Вир—Плавницу: понедељником, сриједом и петком, а Плавницу—Вир; уторником, четвртком и суботом. Истог дана враћају се у Скадар.

Сретање: На Виру с државном барском дилижансом у доласку и поласку.

Полазак: Из Ријеке за Вир полази сваки дан осим недјеље у 11 сати прије подне и истог дана враћа се на Ријеку.

Сретање: С парабродом, који полази из Вира за Плавницу и Скадар и то: понедељником, сриједом и петком, а уторником, четвртком и суботом с парабродом за Вир и Скадар. На Виру пак с државном барском дилижансом у доласку и поласку.

Сретање: На Плавници с приватнијем подгоричкијем омнибусом у доласку и поласку.

Полазак: Из Скадра за Обод и обратно сваког дана осим недјеље

За подробнија обавјештења треба се обратити односнијем друштвенијем агенцијама.

Р. 156. Бр. 128. 36,36

УПРАВА.

НА ЗНАЊЕ. Јављам поштованим грађанима, и свијема који мисле да путују за Америку преко Трста—окејанским бродовима, — да сам опунуоћен од П. Агенције међународне. Р. Христофидне у Трсту, — да у име њено примаам путнике, експедијем до Тријеста и вршим пуноважно у њено име све послове, који се на експедијем путника односе. Саопштавајући горње, част ми је овдје изложити и услове као и остало што се на путнике односи.

П. Агенција, у чије име ја радим, прима сваког путника из Црне Горе, са осигурањем, и то да приликом поласка на окејан уз путу вожду положи још и 10 круна на име осигурања, за коју суму добија полицу тако: Ако у путу погине или умре плаћа му се 1200 круна; Ако се рани 500 круна и ако га врате добија натраг цио новац од подвоза изузев оних 10 круна што је за осигурање дао.

За горње ја сам добио гаранцију и гарантујем у име фирме свакоме п. путнику.

Дакле, из горњег види се, колика је корист за наше невјеште путнике, јер непуштају да се муче и пате по свијетским штацијама, те да их деру самсари, него слободно и без муче и одавде до Трста са мојим упуством и од Трста до Америке са упуством П. Агенције.

Као дугогодишњи америкашки радник и позивалац Америке, при кретању сваком путнику дају тачна обавјештења о свијем радничким штацијама за обје Америке, о цијенама у подвозу, о времену и о свему што коме буде требало да зна.

Моја је радња у Никшићу у мојој сопственој кући до радње г. Мурата Буразеровића.

Никшић, 10. јуна 1909 г.

Споштовањем

Јевто А. Драшковић

трговац

Р. 275 Бр. 327 3,3

СРЕЋКЕ 38 КОЛА

Краљ. Српске Држ. Класне Лутрије

6 извлачења са 15.000 добитака и једна премија

могу се добити код:

„Никшићског Трговачког Акционарског Друштва“

као искључивог овлашћеног продаваоца за Црну Гору.

ПРВО ВУЧЕЊЕ 9 ЈУЛА О. Г.

Цијена срећака: цијела срећка К. 23'04; половина К. 11'52; четвртина К. 5'76 и осмина К. 2'88.

Срећке се продају само за готово уз пошиљку поштанском упутницом или преко којег од новчаних завода. Извучене добитке исплаћује друштвена благајна, а за тачну исплату јемчи Српска Држава.

Све уплате треба слати на адресу

П. п. бр. 308 3,3

НИКШИЋСКО ТРГОВАЧКО АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО

ГОЛГОТА

ПОЛИТИЧКИ РОМАН

ДР. ВЛАДАНА ЂОРЂЕВИЋ

добија се за 10 круна у

Књижари и Папирници
С. БРКИЋ и КОМП.

Р. 20 Бр. 363 1,3

Подгорица.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

за пријатну дужност сматрам да овим путем изјавим моју најсрдачнију благодарност осигуравајућем „ДРУШТВУ РОСИЈА“ из Петрограда, које ми је уредно и без одуговлачења исплатило осигурани капитал по полици мога покојног мужа Крста Радова Копривице у суми од 2.000 круна. Те сам слободна препоручити свакоме ово досад једино солидно осигуравајуће друштво код нас.

Велимје, 1. јула 1909.

Драга Крстова Копривица
рођена Баровић

Р. 63 Бр. 364 1,1

ОГЛАС. Продајем моју кућу на *Приспан* на најљепше мјесто, из слободне руке; кућа је на два боја са 6 камара и балконом, са кућом припада 3 рала земље је има и шуме. Ко жели купити поменуто имање нека се пријави потписатељу. Истовремено продајем и мобиле усљед поласка у Русију, је намјеравам кренути до 1. августа ове године.

Улцињ, 10. јуна 1909.

Р. 64 Бр. 325 3,3

Марко Стаковић.

НА ЗНАЊЕ. Зубољкарски кабинет стално је намјештен у Балшића ул. дом Бећа Јукачевића. Мијења, пломбира, чисти по најумјеренијој цијени.

Подгорица.

Р. 27 Бр. 304 3,3

С поштовањем
Евр. Калуђеровић.

НА ЗНАЊЕ

Потписати стављају до знања поштованој г. г. трговцима из унутрашности, због трговачког еспала који долази за њих, са парабродима Друштва: „Лонд“, Пуља и Унгаро Хрватског Друштва.

Да Агенције не одговарају за њихову робу, коју Царински уред не прима у своје магацине, зато се молимо да г. г. трговци изволе доћи или наредити своим шпедитерима, кад им дође парабродима таква роба, да јој одмах нађу склоности, иначе роба ће изван магацина изложена бити на одговорност власника робе.

Mandić, agent Lloyd-a,

A. Gopoli, agent Puglia.

Шпиро Вукићевић, агент Унгаро Хрватског Друштва.

Р. 90 Бр. 321 3,3

Поштанске марке поништене црногорске и осталих балканских земаља купујем — сваку количину — по најбољим цијенама. Пошиљке и понуде на адресу,

A. Weisz, Briefmarkenhandlung.

п. п. бр. 496. 20,23 Wien I. Adlegasse, 8.

ОБУЉАРСКА РАДИОНИЦА ИЛИЈЕ П. ТАНОВИЋА

Цетиње, Катунска улица број 71.

Израђује све врсте модерних ципела за мушке и женске од најбољег материјала, са умјереним цијенама.

Препоручује се поштованом грађанству за посјету. П. п. бр. 000 4,5

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег никад непрежаљеног брата, оца, сина и супруга

† **ПОПА МАРКА МАРТИНОВИЋА**

— члана Цетињ. Консисторије —

који се пресели у вјечност 27. јуна ове године у 49 години свога живота, а послје подужег боловања и тијем зададе тешки доживотни удар својој родбини, која овим путем изјављује своју најпонижнију поданичку благодарност Њ. Њ. Кр. Височанствима Књазу Господару и Књагињи Милени на Њиховом благовољењу распитивања о стању болести драгог нам покојника и Њ. Њ. Височанствима Књазу Мирку и Књазу Петру на Високијем посјетама за вријеме боловања покојника; као и Високопресвешенијем г. Митрополиту Митрофану и г. епископу Кирилу Митровићу; г. министрима: Војводи И. Пламенцу, Д. Вукотићу, Ј. Пламенцу и Др. Дрљевићу и осталијем великодостојницима, који га за вријеме болести походише и спроводу присуствоваше на челу Њ. Височанства Књаза Петра.

Понижна хвала г. г. заступницима руског и француског посланства на Цетињу, који погребу присуствоваше;

Доживотна захвалност пречасном свештенству, које онако побожно опоја и ожали свога друга као и г. г. љекарима, који се својски трудише да покојника од смрти избаве.

Најтоплија хвала чиновништву и грађанству вароши Цетиња; нашим искреним пријатељима: Његушима, Доњокрајцима, Добрљанима, Цеклињанима, Геклићима, Љуботињанима, Цуцама, Бјелошима, Угњанима, Улцињанима и Очичићима, који у великом броју поклањају присуствоваше; Неизмјерна захвалност драгој браћи Мратинићима, те онако братски ожалише свог омиљеног свештеника и брата;

Наша особита хвала на врло дирљивијем говорима г. попу Мирашу Вукићу, члану Цетињ. Консисторије и г. Стеву Мартиновићу, писару Министарства просвјете; као и Радничком Цетињ. Пјевачком Друштву и г. уч. Нику Мартиновићу са њацима основ. школе бајичке.

Топла и брацка хвала свијема онијема, који нам телеграфски, лично или писмено узеше учешћа у нашој големој жалости.

Бајиче, 4. јула 1909 год.

Ожалошћени: браћа: **Нико и Илија**, синови: поп **Симо, Стево и Радван**, мајка **Даке**, супруга **Стане** и остала родбина. Р. 288 Бр. 371 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Послије дугог боловања, 27. ов. мј. пресели се у вјечност наш никад незаборављени отац

† **ШПИРО ПОПОВ ПЕЈОВИЋ**

у 76 години свога живота.

Сматрам за особиту дужност овим путем изјавити нашу највишу поданичку благодарност Његовом Краљевском Височанству Књазу Господару на распитивање о болести покојниковој.

Срдечно благодаримо господи докторима: Перазићу, Матановићу, Огњеновићу, Радуловићу и Стражњивићу, који све могуће чинише да покојника од смрти спасу, а тако благодаримо господи и грађанима вароши Цетиња, који покојника у болести похађаше и болове му блажише.

Приликом смрти покојникове примили смо многа телеграфска, писмена и лична саучешћа из мјеста и са стране, усљед чега свима најсрдачније благодаримо.

Особито захваљујемо: Велестовима, Бјелицама, Команима, Бандићима, Ђиновићима и браћи Љешњанима из свију села ове нахије, који у онако великом броју похиташе, по народном обичају нашег оца ожалише, до вјечне куће попраше и нашу жалост ублажише.

Хвала господи свештеницима: Вуковићу, Радуловићу, Вукчевићу и Кажичићу, који опијело извршише и спровод увеличаше. Хвала г-ну учитељу Филипу Пејовићу, који се онако дирљивим говором, у којему покојникове заслуге ребаше, над гробом са покојником опрости.

Особита хвала браћи Орашанима, који у болести нашег оца непрестано походише, по смрти брацки ожалише и трудише се да покајнице што љепше дочекамо.

Ораси, 29. јуна 1909 год.

Ожалошћени синови: учитељ **Видак** и **Саво** са осталом породицом Р. 206 Бр. 369 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом ненадне смрти нашег никад непрежаљеног сина, односно брата, синовца и рођака

† **САВА Ш. ТОДОРОВИЋА**

који се послје тешког боловања 26. маја о. г. у 36. години живота пресели у вјечност у Бутс Монтана, Сјеверној Америци — а сахрањен 29. истога — сматрамо за најсветију дужност изјавити добродушну благодарност Српском Добротворном Друштву „Свети Василија Острошки“ на братску потпору у свим приликама односно смрти и упола милога нама покојника.

Неизмјерна хвала: г. Ђуру Вукчевићу, који се неуморно трудио, љекар доводио, да би се наш изгубљени покојник из чељусти грозне смрти отргао.

Особита хвала: мјесном грађанству, браћи Црногорцима и другим, који су спроводу и погребу присуствовали драгог нама покојника.

Нека је доживотна хвала: Јовану Ракову Кривокапићу, Јовану М. Кривокапићу, Васу Јов. Кривокапићу, Петру Перовићу и Мију Перовићу, који су такође спроводу присуствовали и даљу бригу имали, те нас тужно о ненадној смрти нашег милог Сава извјестише.

Доживотна пак хвала г. г. официрима: Пају Поповићу, Симу Звицери и капетанском писару Радвану Кривокапићу, који са браћом Цуцама на глас тужне смрти у великом броју дођоше те нашег незаборављеног покојника онако дирљиво и братски ожалише.

Хвала г. г. барјактарима: Ђукану Вуковићу и Виду Савовићу с пријатељима из Чева и Бјелица, Илији Гвозденовићу с Геклићима и Стојану Поповићу с пријатељима из Његуша, који у великом броју дођоше, те нам милога покојника помогаше ожалити и тим нам у велико тугу ублажише.

Још једанпут вјечита хвала свима и свакоме ко нам ма којим било путем изјави саучешће у овој нашој тужној жалости.

Цице, 27. јуна 1909.

Ожалошћени: отац **Шпиро**, мајка **Стана**, браћа: **Јован** и **Марко**, сестра **Гордана**, стричеви: **Митар** и **Марко**, рођаци: **Илија**, **Ђуро**, **Лазар** и **Тодор** са осталом родбином. Р. 272 Бр. 365 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти моје никад непрежаљене супруге, односно снахе, кћере и сестре

† **РУЖЕ**

која се 15. јуна, послје петомјесечног тешког боловања пресели у вјечност у најљепшем цвијету своје младости, материнске љубави и дужности у 21. год. свога живота. Овиме сматрамо за свету дужност најискреније захвалити г. г. љекарима Стринићу и Кујачићу, који су се онако својски око покојнице заузимали. Неисказана хвала нашим пријатељима, који нам, не само за вријеме тешког боловања непрежаљене покојнице, него и при самој смрти и спроводу онолико искрена саучешћа указаше — који с нама заједно толико дуго вријеме непрестано једнако дијелише наш бол и тугу и тијем нам учинише радост и утјеху.

Особито сматрамо својом дужношћу захвалити г. Благоју и Петру Пајову, Јовану Радову и Новици Мићову — Ковачевићима, ком. Спасоју Булајићу, Петку Вулову Булајићу с фамилијама, који су непрестано лебдјели над самртним креветом непрежаљене покојнице. Особита хвала фамилији Тодора Булајића. Хвала г. г. свјештеницима: Ђуру Ковачевићу, Шпиру Глиговићу и Стевану Булајићу, који су онако похитали да ме охрабре и задовоље. Хвала народ. посланику г. Симу Ковачевићу, Мициру Даковићу, Јовану Вујачићу, Лесу Самарчићу, Ђојичи Кисину, Петру Булајићу. Искрено захваљујем г. ком. Сави Ковачевићу с госпођом, официру Јовану Ковачевићу. Хвала Новку Вучетићу, барјактару Луки Миловићу; Окици. Васу и Петру Вујачићима. Особита хвала учитељу Николи и Јанку Кујачићима. Новици, Вуксану Андријашевићима; Милану Даковићу; Пају Вујачићу. Хвала особита Павлу Јанчићу. Хвала најискреније Петру В. и Косту С. Кешељевићима. Захваљујем мојим племеницима браћи Бананима. Особито становницима вароши Велима: г. подпоручницима Марку и Василију Баговићима; Вукоти Стијачићу; Јевту Перовићу; Стојану Кидбарди; Обрену Сарићу; Станици Пејовићу; Ђоку Ђурковићу и Бају Орбовићу.

Најискреније захваљујем г. Пињану Живкову Митру Стојанову — Самарчићима, а најискреније захваљујем г-ђи Јовани и Малини Пејовић; г-ђи Марици Баговић. Хвала хиљадама пута свему становништву обојега села: Вилуса, Спиле, Долова, Маочича, Ријечана, Балосана и Бројанца.

Вјечита хвала г. Ђакону Калуђеровићу, доктору Кујачићу; Миљку, Јовану, Вукоти и Милицы Булајићима; Митру Ковачевићу; Петру Банићевићу; Петру Шкерковићу; Станку Вујовићу; Гојку Јакићу; учитељу Марковићу; Раду Јованову, и Новици Васову — Ковачевићима, који нам тако брзо изјавише саучешће.

Неопишана хвала још један пут свима и свакоме, који нам ма каквијем начином указа саучешће у нашој великој жалости.

Вилуси, 18. јуна 1909 год.

Особито ожалошћени за непрежаљеном снахом: свештеник **Спасоје Копривица Машан** и **Анђа**; за кћером барјактар **Пејо Булајић** и **Синђа**; за сестром **Благога** са осталом браћом и сестрама. Ожалошћени свештеник и учитељ, супруг **Иван Копривица**; дјеца: **Андрија**, **Јелена** и **Вељко**. Р. 392, Бр. 370, 1,1

Позив на претплату

Првог јула тек. године истиче претплата многим нашим г. г. претплатницима, — зато се позивају исти — ако желе и даље наш лист примати — да изволе на вријеме обновити претплату, — како не би било прекидања у пошиљци листа.

Претплату на „Глас Црногорца“ прима: за **Црну Гору**, **Аустро-Угарску**, **Босну** и **Херцеговину** и све друге земље — само **Администрација „Гл. Црногорца“** на **Цетињу**. — Које је наручније може претплату слати госп. **Вељку Рамадановићу**, **Књ. Цр. агенту у Котор (Cattaro — Dalmatien)**.

„Глас Црногорца“ стаје: за **Црну Гору** на годину круна 8; — на пола године круна 4. — За **Аустро-Угарску**, **Босну** и **Херцеговину**: на годину круна 12, — на пола године круна 6. — За све друге земље: на годину 20 франака у злату, — на пола године 10 франака у злату.

„Глас Црногорца“ неће се никоме слати — ко унапријед не пошаље претплату.

Претплата на „Глас Црногорца“ прима се само у годишњим и полугодишњим роковима. —

ОБЈАВА

Сваки онај, који би што знавао о **Вукајлу Тодорову Дашићу**, из **Шекулара** моли се, да би то доставио потписатељу.

Број 1313. Из Канцеларије министарства иностранијех дјела, 30. јуна 1909 год. Цетиње.